

2018 – MAREA UNIRE și TRIBUNISMUL (XXXV): între noi și voi armele nu pot niciodată hotărî – un bolund cu un mincinos nu se pot înțelege niciodată –
Marșul lui Iancu

1824,
Vidra
de Sus
-
1872,
Baia
de Criș

**avocatul
român
Avram
Iancu**

„Fraților maghiari”
**poporul român e în stare
nu numai să pretindă
libertate națională, ci să
și lupte eroic pentru
dobândirea ei!**

**Luăți alte mijloace de a
trata cu noi, convingeți-vă
deplin că între voi și noi
armele nu pot
niciodată hotărî ...**

**un bolund
cu un mincinos
nu se pot
înțelege
niciodată**

**cel mai mare erou
național al românilor
din Transilvania**

**Împăratul
Franz Joseph**

**viața lui în totalitatea ei va rămâne o oglindă
sinceră a vieții noastre naționale**

Din lucrarea dr. Ioan Lupaș, deducem misiunea lui Avram Iancu: «Misiunea lui istorică a fost să continue acțiunea războinică pe care o încercase în Oltenia comandantul pandurilor generalul Gheorghe Magheru, fără a o putea duce la îndeplinire, fiind nevoit, din cauza împrejurărilor grele create țării prin îndoita ocupație ruso-turcă, să treacă în Transilvania, unde sașii nu erau tocmai bucuroși să-l adăpostească, temându-se de sentimentele lui „republicane”. Aici – alături de Simion Bărnuțiu (...) și de Andrei Șaguna (...) alături de strălucita pleiadă a tribunilor gata de orice jertfă pentru neam, - Avram Iancu, eroul spadei, era chemat să dovedească lumii că **poporul român e în stare nu numai să pretindă libertate națională, ci să și lupte eroic pentru dobândirea ei.** (...) Astfel în preajma hotărîrilor eroice ale lui Iancu găsim colaborarea binefăcătoare a lui Șaguna și a lui Simion Bărnuțiu, după cum în preajma mișcării revoluționare a lui Tudor Vladimirescu apăruse figura episcopului Ilarion din Argeș și a lui Gheorghe Lazăr. (...) Avram Iancu n-a stat nici o clipă la îndoială să schimbe „Corpus juris hungarici” cu spada vitejiei străbune, pășind fără șovăire în fruntea poporului hotărît să lupte pentru izbîndirea programului de independență și libertate națională. Cuvîntul lui a fost ascultat și împlinit cu însuflețire de către luptătorii organizați repede în legiuni sub comanda tribunilor și a prefectilor improvizați care, în împrejurările cele mai grele ale războiului civil, au izbutit să țină cetele luptătoare în ordine și disciplină militară. Organizarea militară a gărzilor s-a făcut destul de repede: într-o lună de zile. În tot cuprinsul Transilvaniei

ungurii înaintau biruitori, numai în cetățuia munților, apărați cu vitejie dacică de legiunile lui Avram Iancu, n-au izbutit să pătrundă nici cu spada biruitoare, nici cu amăgitoare steaguri albe, de pace – ostașii sau prietenii politici ai dictatorului Kossuth».

În istoria revoluției românilor un capitol important este activitatea militară și diplomatică a lui Avram Iancu. Atitudinea demnă, curajoasă și dîrză a lui Avram Iancu a deranjat autoritățile habsburgice, fiind considerat un adevărat pericol pentru ordinea publică. Realismul și umanismul sunt lesne de perceput chiar din scrisorile sale. În scrisoarea publică intitulată „**Fraților maghiari**”, Iancu se adresa revoluționarilor maghiari: «**Luați alte mijloace de a trata cu noi, convingeți-vă deplin că între voi și noi armele nu pot niciodată hotărî ...**». Respectând principiile adoptate pe Câmpia Libertății de la Blaj, Iancu a acceptat și misiunea oferită - de Kossuth - lui Nicolae Bălcescu de „**împăcare cu ungurii**”, analizând permanent variantele oferite de conducătorul revoluției maghiare. Iancu a decis formula neutralității: «...pentru a Vă dovedi sentimentele noastre frățești, pe care le nutrim față de națiunea maghiară, am hotărât să rămânem neutri față de armata ungară în tot timpul acestor lupte (dintre maghiari și armatele austro-ruse), neatacând-o și apărându-ne numai în cazul că am fi atacați (...) Episodul decorării lui Iancu de către țarul Rusiei și împăratul Austriei îi prilejuiește acestuia o nouă dovadă de caracter; acceptă decorația rusă (crucea Sf. Stanislav)-declasificată, însă, la intervenția guvernului imperial (ordinul Sf. Ana, clasa a doua) – și o refuză pe cea austriacă, declasificată și ea de împărat (în loc de „Coroana de fier”, clasa a treia, i se acordă „Crucea de aur pentru merite, cu coroană”)). (Academia Română, Dicționar a personalităților Revoluției de la 1848-1849 din Banat și Transilvania. Chipuri dintr-un an de neuitat, 2008). Puțini români mai cunosc replica lui Iancu, când acesta refuza decorația împăratului: „**Să se decoreze mai întâi națiunea cu împlinirea promisiunilor**”, sfidând curtea de la Viena. Dacă la începutul revoluției Iancu păstra nealterată imaginea colectivă prodinastică, îndemnând românii să fie „supuși loiali” spunându-le: „**de azi înainte numai de mine și de împăratul să ascultați**”, în numai câțiva ani ajunge să evite să se întâlnească cu marele monarh. Destructurarea mitului are loc treptat, pe măsură ce toate așteptările și promisiunile guvernanților față de români nu se îndeplinesc. A devenit celebru răspunsul lui Iancu, la invitația de a se întâlni cu împăratul: «**Duceți-vă și spuneți la Francisc Iosif că un bolund cu un mincinos nu se pot înțelege niciodată. Iancu s-o făcut bolund și pe Francisc Iosif l-o făcut mincinos că nu i-o dat ce i-o promis**». În zilele tulburi ale revoluției s-a născut și cântecul patriotic românesc „Marșul lui Iancu”, un adevărat „imn național al românilor transilvăneni”, melodia fiind a tribunului Nicolae Begnescu, unii autorii afirmând că ar fi o pastişă după opera „Tancred”, a lui Rossini.

Istoricul Silviu Dragomir, scria «Neîncrederea în politica împăratului, care își calcă cuvântul dat, și decepția îndurată pe urma reînvierii regimului despotic vor constitui elementele de căpetenie ale tragediei sale”. Va pribegi aproape neîncetat prin satele din munți, poposind uneori la foștii săi colegi, Măcelariu (Sibiu), Poruțiu și Micaș (Bistrița), ori vizitează Câmpia Libertății de la Blaj (1855). Fobiile armatei austriece și petițiile la împărat îl urmăresc pretutindeni, neîncetat. A încetat din viață la 10 septembrie 1872, în casa brutarului Ion Stupină (zis Lieber) din Baia de Criș, din cauza unei hemoragii. A fost condus pe ultimul drum de o mare mulțime populară, în frunte cu foștii prefecți și tribuni (Balint, Axente, ...), fiind înmormântat la Țebea, sub gorunul lui Horea».

Istoricii români consideră că Avram Iancu este cel mai mare erou național al românilor din Transilvania, necrologul apărut în „Telegraful Român” fiind emblematic: «**viața lui în totalitatea ei va rămâne o oglindă sinceră a vieții noastre naționale.**»

George Barițiu scria: «Avram Iancu, om născut pentru acțiune, venise chiar la timp, chiar în acei ani epocali, care, dacă ar fi trecut peste noi, lăsînd doar urme de simple adunări, de punctuațiuni, deputațiuni, petițiuni și proteste, poate fi că națiunea română ar sta în aceste zile de nouă încercare încă și mai rău decît a stat pînă în anul 1848. (...) Avram Iancu a fost unul din acei bărbați, cu adevărat providențiali, ale căror merite pentru libertate toți fanfaronii din lume nu vor fi în stare a le întuneca (...) Avram Iancu a fost sacrificiu al simțului său de libertate și onoare, al neînfricatei sale dragoste către națiune și al devotamentului său sublim pentru patrie». Dr. Ioan Lupaș scria: «Academia Română a decis în ședința plenară din 26 mai 1924 să comemoreze (...) pe Simion Bărnuțiu, de la moartea căruia s-au împlinit 60 de ani, și pe Avram Iancu, al cărui centenar se va prăznuî anul acesta (...), în cadrele unor serbări naționale, demne de amintirea acestui erou popular» La acea comemorare se aminteau felicitările primite de românii aflați la Paris (în 1848) de la Buchez, ajutorul de primar: «**Noi nu putem pătrunde viitorul, avem însă cuvînt a crede, că acest veac nu se va încheia, pînă nu se va asigura deplin soarta provinciilor danubiene și ale celor stradanubiene și pînă nu va domni libertatea în țările care fuseseră ei primariul leagăn**”. Pînă la împlinirea acestei prorociri poporul român a trebuit să-și poarte crucea suferințelor în sudul și în nordul Carpaților.»

La un secol de la stingerea sa din viață – în 1972 - comemorarea lui Avram Iancu a fost obiectul aniversărilor UNESCO, Centrul de Științe Sociale Târgu Mureș editând lucrarea „**In memoriam Avram Iancu (1872-1972)**”, una din multele lucrări care s-au scris despre eroul român.

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<http://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-marea-unire-si-tribunismul-xxxv-intre-noi-si-voi-armele-nu-pot-niciodata-hotari-un-bolund-cu-un-mincinos-nu-se-pot-inteleg-niciodata-marsul-lui-iancu-137652.html>

← → ↻ 🏠 www.tribuna.ro/stiri/cultura/2018-marea-unire-si-tribunismul-xxxv-intre-noi-si-voi-armele-nu-pot-niciodata-hotari-un-bolund-cu-un-mincinos-nu-se-pot-inteleg-n

Tribuna
Dintotdeauna pentru totdeauna!

Eveniment Actualitate Stiri de pe strada mea Sport Cultura Sanatate Timp liber Tribuna femeilor Descopera lumea

2018-MAREA UNIRE și Tribunismul (XXXV): între noi și voi armele nu pot niciodată hotărî – un bolund cu un mincinos nu se pot înțelege niciodată – Marșul lui Iancu

8 Shares f Share t p e

Cautare

Marius HALMAGHI 26.08.2018 21:33 702 vizualizari 0 comentarii